

Neobyčejně obyčejná rodina

scénář

Autoři scénáře:

Vendula Fendrychová

Carolina Stunová

Jáchym Trousil

Střih:

Jáchym Trousil

Kamera:

Jáchym Trousil

Carolina Stunová

Režie:

Jáchym Trousil

Základní škola Hostýnská

Praha 10

Neobyčejně obyčejná rodina

podrobný scénář

Ve filmovém dokumentu byly použity pouze vybrané otázky a odpovědi ze zaznamenaných rozhovorů.

Autoři scénáře děkují Pavlíně Wolfové a Pavlíně Filipovské za vstřícnost, ochotu a spolupráci při realizaci celého projektu Neobyčejně obyčejná rodina.

Základní škola Hostýnská

Praha 10

Hlas: **Mezi významné osobnosti Prahy 10 patřil František Filipovský. Dlouhé roky žil společně se svou rodinou v Malešicích.**

Trávil s vámi váš dědeček hodně času?

Pavčina Wolfová: Hodně a jsem mu za to vděčná. Moji rodiče se bohužel rozvedli, když mi bylo šest let. Právě dědeček byl v těch svátečních chvílích, kdy jsme jeli na prázdniny nebo na víkend nebo jsem byla jenom na zahradě. Byl u toho místo táty, protože jsme žili pohromadě celá rodina v jednom domě od mého narození až do jeho smrti. Vlastně to bylo moc hezké, takže dědečka mám přečteného ze všech stran a úhlů pohledu.

Dokázal si dědeček na vás udělat čas přesto, že byl známá filmová hvězda?

Pavčina Wolfová: Není to takové drama být známá filmová hvězda, to se jenom tak říká. Herci hrají večer a v noci v divadle. Jako dítě jsem v tu dobu chodila spát, když dědečkovi začínalo představení v Národním divadle. Co se týče filmování, tak to jsou trochu lži, ono toho zas tolik nebylo. Natáčení trvala asi dva měsíce z roku, po večerech bylo divadlo a dabing, ale že by to byla nějaká šichta? Šichta vypadá jinak. To nebyli přezaměstnaní lidé. Nevím, už se s herci tolik nevidám, ale rozhodně v té době tomu tak nebylo. Navíc si to náramně užívali, nebrali to tak, že chodí do práce. Dědeček tam chodil relaxovaný a relaxovaný se vracel domů. Prostě v pohodě.

Co mu dokázalo zlepšit jeho den, vylepšit náladu?

Pavčina Wolfová: On vůbec nepotřeboval vylepšit náladu, on byl pořád dobře naladěný. Až to bylo někdy nesnesitelné. Čím jsem šla víc do puberty, začínala jsem být taková sebestředná. Připadala jsem si smutná, hloupá, nikdo se mnou nechtěl chodit, tak jsem to úplně nesnášela. Nesnášela jsem takovou tu jeho neustále pozitivní náladu, jeho chorobnou veselost. Myslím si, že to bylo z části jeho povahou a z části i z toho, protože si prostě spoustu věcí vůbec nepřipouštěl.

A když jsme u toho, co měl rád, co neměl rád, co mu dokázalo zkazit den?

Pavčina Wolfová: Já o ničem takovém vlastně nevím. Možná by mu zkazilo den studené kafe nebo moc teplé víno. To ano, ale řekla bych, že nic. Až do své smrti hodně kouřil, od dvanácti let vykouřil moc cigaret. Myslím si, že kdyby mu třeba došla cigára, takže to by mu v jisté době náladu zkazilo.

Samozřejmě, pokud by neměl po ruce dýmku, protože to bylo jiné šidítko, které rovněž používal.

Tak to byl relativně dost šťastný člověk.

Pavčina Wolfová: Ne relativně, to byl vážně šťastný člověk a možná jediný opravdu šťastný člověk, kterého jsem zatím za celý svůj život potkala. Prostě kompletně šťastný člověk. Často přemýšlím o tom, čím to bylo. Přitom byl nesmírně vzdělaný, nepředstavitelně vzdělaný, chytrý, potkával se se spoustou lidí a přežil spoustu věcí, které si ani dnes nedovedeme představit. Vezmeme-li, že se narodil v roce 1907, tak si představme, jak šla historie. Myslím si, že byl skutečně esencí šťastného bytí na Zemi. Nevím proč tomu tak bylo, ale bylo. Bohužel jsme to po něm nikdo nezdědili.

Dávali jste se společně s dědečkem na nějaký film, ve kterém hrál?

Pavčina Wolfová: To byla věc, která, jak jste se ptala, jestli ho něco štvalo, mě na něm štvala. Nesmírně rád se na sebe díval. Všichni jsme u toho museli být. Nerada se dívám na své příbuzné v televizi, prostě je to pro mě nepříjemné, ačkoliv je všechny zbožňuji a cením si jejich výkonu. Nemohu, nevím, cítím v sobě takový zvláštní stud za ně i za sebe. Dědeček to zbožňoval. Moje máma, která v televizi bývala často, tak chodila a říkala: „Jak se můžeš na sebe dívat v televizi nebo se poslouchat v rádiu?“ On to miloval a byl moc spokojený.

Dědeček vám zemřel, když vám bylo 22 nebo 21 let?

Pavčina Wolfová: Dědečkovi bylo 86 let, to znamená, ve kterém roce zemřel?

Zemřel v roce 1993.

Pavčina Wolfová: Ano, v roce 1993, to mě bylo 21 let. V té době jsem právě měla praxi v České televizi a sloužila jsem směnu, při které jsem četla nejružnější agenturní zprávy, co přišly do redakce z celého světa, třídila jsem je a nosila je redaktorům, kteří je zpracovávali. Tam mi to tenkrát přišli říct. To už ve mně zůstane napořád, když přišla paní produkční a řekla: „Máme tady nekrolog Filipovského.“ Prostě jí to vůbec nedošlo, že tam jsem. Teprve asi za hodinu na to přijel za mnou táta a pak už jsem to prostě věděla. Ovšem, když jsem tahala ze šuplíku nekrolog Filipovského a nesla ho do směny, tak jsem v té chvíli dělala jenom svou práci, na které mi záleželo, protože jsem v televizi chtěla dál pracovat. Vůbec mně to nedocházelo, prostě jsem jej mechanicky předávala a každý, komu jsem ho dala do ruky, tak na mě koukal a čekal, co udělám. A já jsem nedělala nic, vlastně až když přijel táta,

tak jsem pochopila, že to je realita, že nejsem ve filmu. Bylo to těžké.

Máte na něho nějaké oblíbené vzpomínky?

Pavlaína Wolfová: Milovala jsem naše cesty na dovolenou, jezdili jsme k Balatonu, to bylo takové naše moře. Tehdy mně ta cesta připadala hrozně dlouhá a on mně po celou dobu něco vyprávěl a pokaždé se nám něco stalo. Jednou jsme například zastavili a on si zapomněl na střeše auta klobouk. Na hlavě nosil klobouky pořád. Máma jela a on najednou říká: "Já jsem Pafko nechal klobouk na střeše." Takže jsme se vraceli k tomu kukuřičnému poli, kde jsme předtím na chvíli zastavili, chodili po něm a hledali ten jeho Pepito klobouk. Tak na to třeba nikdy nezapomenu. Ostatně jsou to nesdělitelné momenty a v principu nemám na něj špatnou vzpomínku. Nikdy jsem ho neslyšela říct sprosté slovo, nikdy jsem ho neviděla opilého, nikdy jsem ho neviděla rozezleného a nikdy jsem ho neslyšela křičet. Neuvěřitelné, protože už jsem ve svém životě slyšela někoho křičet, viděla jsem někoho rozezleného, nervózního i smutného. Jeho ne a to je na tom zvláštní. Možná to bylo i tím, že ho babička přežila, tudíž neviděl to nejtěžší, co by ho asi mohlo v životě potkat, že by mu odešla jeho milovaná manželka. Tenkrát, když předčasně v sedmačtyřiceti letech zemřel jeho syn Jan, mámin bratr, tak abychom ho neviděli smutného, zavřel se ve své pracovně. Po nějaké době vyšel ven a už byl zase takový, jak jsme ho znali. Prostě nějak to celé zpracoval, vůbec nevím, jak to dělal.

To jste tedy spolu měli krásný vztah.

Pavlaína Wolfová: Měli a já jsem zato strašně moc vděčná, že mi ho Pán Bůh tady nechal vlastně dlouho. Vůbec bych se nezlobila, kdyby tady mohl být tak ještě o deset či dvacet let déle. Zajímavé bylo i to, jak odcházel z tohoto světa, protože před svou smrtí přestal mluvit. Měl mozkovou příhodu a dva měsíce nemluvil a pak najednou řekl: "Pafko, já chci něco říct a nemůžu." A zase nemluvil, všichni jsme si říkali, že pro něj, pro herce, to musí být něco nepředstavitelně bolestného. On se při tom pořád smál. Vlastně jsme ten jeho odchod všichni protrpěli. Tenkrát jsem s ním bydlela v bytě, protože už to jinak nešlo. Nikdo jsme si nechtěli připustit, že se blíží jeho smrt. Smířili jsme se s tím, že nemluví, že se sám tomu směje. Nakonec to pro nás bylo opravdu těžké, když odešel. Přišlo mi to divné, jako když zastavíte ptáka v letu. Ten člověk se vlastně smál až do smrti, smál se sobě i v takové situaci.

Co byste mu ještě ráda vzkázala, kdybyste mohla?

Pavčina Wolfv: Nic, j s ním a s babičkou mluvím kady den a chodím za nimi na hbity. Všechno víme a jsme v pohodě. Co jsme si měli říct tady, jsme si asi řekli a ten zbytek jim posílám nahoru a oni to vidí. Asi nejsou se mnou úplně spokojeni, zvlášt babička ne. Jedin, co m mrzí je, že se nepotkali s Matildou a Matoušem. Zkrátka jsem měla ob děti pozdě, takže jim o nich občas vyprávím. Prostě moje děti budou mít horší život než j, protože je nepoznali.

Hlas: Hereck a pveck talent zddila po tatínkovi dcera Pavčina Filipovsk.

Vendula: Jak nejlepší vlastnost vás okamit napadne při vzpomínce na tatínka?

Pavčina Filipovsk: Aleho tatínka? Mého? Tatnk je kolem m... Tak jak? Tatínek byllovek slunn a optimista i přesto, že žil v těžkých dobách. Ovšem nikdy jsem ho neviděla rozčileného. Já bych toho o nm mohla vyprávět...

Vendula: Chtěla jste se někdy profesn zabývat úplně jinm oborem?

Pavčina Filipovsk: Než kterm se zabývám? Ano, samozřejmě. Plánovala jsem studovat na veterinřku, chtěla jsem napravovat zvratm zdrav, protože ta si to rozhodn zaslouží.

Vendula: Ve kterm období va umleck kariéry jste se cítila nejlépe?

Pavčina Filipovsk: Asi, když jsem vlastn ani netušila, že dlm kariéru v divadle Semafor.

Hlas: Zcela jinou cestou se vydala vnučka Pavčina Wolfv.

Carolina: V dědeček byl vynikající a nezapomenuteln herec a dabr. Maminka populrn herečka a zpěvačka. Zatoužila jste někdy pokračovat ve stejn – rodinn karir?

Pavčina Wolfv: Urit, aby ne. Vy jste nechtěla být herečka? Myslím si, že kad jsme chtěla být herečkou, když nám bylo tak mezi jedenct a trnct roky. Ano chtěla. Dokonce jsem podnikla v tom smyslu spoustu kroků, mimo jiné i díky vaší škole. Pořád jsem někde něco recitovala a všichni m v tom podporovali, abych jednou mohla hrát. Následovaly prijmaky na konzervatoř a tam mi řekli, že je to vylouen vc, že to

je celé špatně. Tenkrát jsem se rozhodla, že když jim nejsem dost dobrá a nebudu ani dobrá krásná herečka, že budu alespoň chytrá. A vydala jsem se na jinou dráhu.

Carolina: Bylo to pro vás v životě těžší nebo naopak jednodušší? Přeci jenom jste dcera a vnučka známých osobností.

Pavčina Wolfová: Musím říct, že se mi hodně změnil život těmi přijímacími zkouškami. Bylo mi čtrnáct let, když jsem pochopila, že ze mě herečka nebude. V hlavě jsem si sama srovnala, že nechci žít v tom stínu svých skvělých předků, které jsem nesmírně milovala. Milovala jsem je prostě, protože to byl můj dědeček, miluju mámu, protože je to máma. Je mi vlastně jedno, jestli něco dokázali směrem k ostatním lidem, ale ke mně toho dokázali strašně moc, protože to byl skvělý dědeček a je to skvělá máma. Tenkrát jsem si řekla, že já budu studovat a budu dělat úplně jiný obor a nikdo nebude moc říct: „Hele tahle vylezla po zádech svých slavných předků.“ To se mi dlouho dařilo, protože jsem potom studovala sociální vědy a stala se ze mě novinářka. Bohužel mám neklidnou povahu. V době rozdělení Československa jsem byla v první novinářské linii a dostala jsem se do televize a tam to zase začalo...

Carolina: Myslíte si, že se novinářina dá naučit nebo se člověk s tímto darem musí narodit?

Pavčina Wolfová: Myslím si, že člověk musí mít talent a teď nemluvím o tom talentu psát, to je jedna věc, ale musí mít talent chápat to, co lidi zajímá a říkat jim složité věci srozumitelně a přitom nehloupě, aby to neztrácelo smysl. Buďto to člověk v sobě má, nebo nemá.

Carolina: Kdybyste v současné době byla stejně stará jako my, postupovala byste ve svém životě stejně nebo byste udělala něco jinak?

Pavčina Wolfová: Moje babička, manželka toho slavného dědečka, vždycky říkala: „Nikdy nelituj toho, co jsi udělala, ale toho co jsi neudělala.“

Carolina: To je krásné přísloví.

Pavčina Wolfová: Tenkrát jsem se více neučila cizí jazyky. Učila jsem se rusky, jako všichni tady, pak jsem přešla na francouzštinu, tu jsem se ovšem nedoučila, takže jsem nedoučená francouzštinářka. Teprve ve třiceti letech jsem

odjela do Ameriky (Spojené státy americké), kde jsem se naučila anglicky. Ale připadá mi, že už to bylo pozdě.

Carolina: Nikdy není pozdě!

Pavčina Wolfová: Souhlasím, ale člověku ty jazyky otevřou okna. Může začít číst a dozvídat se spoustu věcí. Ve vašem věku jsem málo četla a vůbec jsem nechápala, o co všechno tím přicházím. Dnes pořád čtu, čtu a čtu. Každý den jsem jiná díky tomu, jak čtu, ale jenom je problém v tom, že už mi bude skoro padesát.

Carolina: Na čem se vám nejlépe pracovalo ve vaší novinářské kariéře? Měla jste nějaký oblíbený projekt?

Pavčina Wolfová: Já mám oblíbený ten projekt, který zrovna běží. Pracovala jsem v novinách, v rádiu a v televizi. To, co jsem zrovna dělala, jsem dělala nejraději. Každá změna pokaždé směřovala k tomu lepšímu.

Carolina: Bylo nějaké setkání, jež vás více ovlivnilo osobně?

Pavčina Wolfová: Těch setkání byla spousta. První rozhovor jsem dělala přibližně ve vašem věku s Paľo Haberou, který byl tehdy mladý kluk. Ten mě hodně ovlivnil, protože byl první. Potom následovala ještě řada rozhovorů. Když si vzpomenu, s kým vším jsem měla možnost mluvit, na co všechno jsem se mohla zeptat a co všechno jsem se dozvěděla, tak si říkám, že za těch pětadvacet let, co to dělám, je to skvělé, že jsem touto cestou šla a čeho jsem dosáhla. Protože to je to jediné, co se asi dá tím změřit. Rozhovor může být dobrý nebo špatný, vyjde někde v novinách, lidé vám zatleskají nebo vám napíší pár sprostých dopisů. Ale ve vás zůstane, že ty lidi, které jste zpovídala, znáte, máte s nimi do smrti nějakou konexi, nějaký prožitek. A to si myslím je velká věc. Když se vrátím k té předchozí otázce, tak jsem vlastně šťastná, že jsem novinářka, že jsem k tomu byla asi předurčená.

Carolina: Vráťím se ještě k vašemu dědečkovi, dal vám nějakou radu, na kterou ráda vzpomínáte?

Pavčina Wolfová: Posledních deset let ráda vzpomínám, protože do té čtyřicítky máme my ženy smlouvu s ďáblem. Potom ta smlouva skončí a začíná realita. Tak si od té čtyřicítky pokaždé vzpomenu, jak se dědeček smál, když o sobě říkal: „My jsme bezvěky.“ Jeho radu jsem si převedla do praktického

života. Tudiž já s mojí mámou jsme naprosto bezvěké, zatímco moje dcera stále stárne.

Carolina: Máte před natáčením nějaký rituál?

Pavčina Wolfová: Ne, před natáčením mám vždy průjem. Může to být natáčení v rozhlasu, v televizi nebo běžný rozhovor do novin či časopisu. Žaludek se mi stáhne. A je jedno, jestli dělám rozhovor s nějakou paní, která si zlomila nohu tak zajímavě, že to otisknou v novinách. Stejně je to i před rozhovorem s ministerským předsedou vlády. Úplně stejná tréma i průběh.

Carolina: Byla jste žákyní naší školy, dokázala byste si vybavit třídu, do které jste chodila?

Pavčina Wolfová: Vzpomínám si na první třídu, tu vám přesně ukážu. Byla v prvním patře, třetí dveře vpravo. Potom nás přestěhovali do nejvyššího patra a byli jsme poslední třída v řadě. Musím říct, že mě učitelé akceptovali, ale věděli, že ze mě fyzik nebude, že moje znalosti zřejmě skončí u páky, kladky či u kladkostroje, že se budu ubírat jinudy. Zvláště v závěru, když už jsem byla starší a vše jsem si ujasnila, tak jsem cítila jejich podporu.

Carolina: Máte ještě něco, co byste chtěla k našemu rozhovoru dodat?

Pavčina Wolfová: Ráda bych řekla, že když tady spolu mluvíme o mém dědečkovi, tak to pro mě není lehké. Především v tom, jak na začátku mé kariéry všichni hovořili o mých slavných předcích. Dnes už jsem nad věcí a vlastně čím jsem starší, tím více si uvědomuji, že je opravdu jedno, jestli je někdo oblíbený, slavný, populární nebo vyhrává talentové soutěže. Nakonec je to celé o tom, jak ten člověk funguje v té roli, v jaké jsem ho poznala.

Carolina: Lidé, kteří si stěžují nebo vám závidí, tak vám stejně závidět budou.

Pavčina Wolfová: Mohou mi závidět právě to, že jsem měla tak skvělého dědečka a mám tak skvělou mámu a fantastického tátu a je mi úplně jedno, jak jsou pro někoho jiného důležité nebo zajímaví. Musím se smát, když za mnou někdo přijde a chce probírat naši rodinu. Leckdy jsou důležité věci vlastně úplně obyčejné. Vy máte stejné zážitky se svým dědečkem, jako mám já. Dělají vás stejně šťastnou a spokojenou v životě a o to

především jde. Takže tak o té slávě. Považuji ji za určitou nadstavbu, která ovšem de facto vlastně důležitá není.

Hlas: **Tak vidíte, je to prostě neobyčejně obyčejná rodina.**